

บทที่ 6

พื้นที่วัฒนธรรมดนตรีอำเภอโกรกพระ

6.1 พื้นที่ทางกายภาพอำเภอโกรกพระ

อำเภอโกรกพระเดิมเป็นอำเภอเนินศาลา ตั้งอยู่ตำบลเนินศาลา ตั้งขึ้นเมื่อปี ร.ศ. 113 - 117 หรือประมาณ พ.ศ. 2437-2441 ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 แต่งเนื่องจากการติดต่อคมนาคมของประชาชนในสมัยนั้น อาศัยทางเรือเป็นส่วนใหญ่ สถานที่ตั้งอำเภอเดิมไม่สะดวกในการติดต่อ จึงได้ย้ายมาตั้งที่ริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาฝั่งตะวันตก สถานที่ตั้งอำเภอที่บริเวณบ้านโกรกพระ เมื่อ ร.ศ. 118 - 120 หรือ พ.ศ. 2442 - 2444 และปัจจุบันได้สร้างอาคารที่ทำการหลังใหม่ โดยใช้มาตรฐานการก่อสร้างของกรมการปกครอง โดยใช้ที่ตั้งอาคารหลังเดิมในการก่อสร้าง

สภาพภูมิศาสตร์

อำเภอโกรกพระ ตั้งอยู่บนฝั่งตะวันตกของแม่น้ำเจ้าพระยา ห่างจากตัวจังหวัดประมาณ 18 กิโลเมตร มีพื้นที่ 301 ตารางกิโลเมตร

อาณาเขต อำเภอโกรกพระ มีอาณาเขตติดต่อกับอำเภอ และจังหวัดใกล้เคียง ดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับอำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์

ทิศตะวันออก ติดต่อกับอำเภอเมืองนครสวรรค์ และอำเภอพยุหะคีรี จังหวัด

นครสวรรค์

ทิศใต้ ติดต่อกับอำเภอพยุหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์ และอำเภอเมืองอุทัยธานี

ทิศตะวันตก ติดต่อกับอำเภอสว่างอารมณ์ จังหวัดอุทัยธานี

ลักษณะภูมิประเทศ

เป็นที่ราบลุ่ม มีแม่น้ำไหลผ่านถึง 3 สาย ได้แก่แม่น้ำเจ้าพระยา แม่น้ำตากแดด และแม่น้ำบางปะกง ด้วยลักษณะพื้นที่ดังกล่าว อาชีพหลักของราษฎรในท้องถิ่นจึงเป็นการทำนาเป็นส่วนใหญ่ โดยมีการทำนาปี ทำนาครั้งที่ 2 (นาปรัง) และการทำนาถั่ว พร้อมทั้งการปลูกพืชไร่ ถั่วลิสง เพื่อส่งผลิตผลไปจำหน่ายยังตลาดในตัวจังหวัดด้วย

6.2 วัฒนธรรมดนตรีอำเภอโกรกพระ

จากการสำรวจวัฒนธรรมดนตรีของอำเภอโกรกพระ พบวัฒนธรรมดนตรีหลาย ๆ ประเภท ดังนี้

วัฒนธรรมดนตรีประเภทวงดนตรีไทย

จากการสำรวจพบศิลปินและวงดนตรี ดังนี้

ประเภท วัฒนธรรมดนตรี	สถานที่	ชื่อศิลปินพื้นบ้าน วัฒนธรรมดนตรี
วงดนตรีไทย “เป๊พาทย์” “ส.เจริญศิลป์”	เลขที่ 38 ม. 6 ต.เนินก้วว อ.โกรกพระ จ.นครสวรรค์	นายสาคร ม่วงจัน

ตารางที่ 6.2.1 แสดงการเก็บข้อมูลวัฒนธรรมดนตรี ประเภทวงดนตรีไทย “เป๊พาทย์”
ของนายสาคร ม่วงจัน

ชื่อ นายสาคร นามสกุล ม่วงจัน อายุ 44 ปี ศิลปินประเภท วงดนตรีไทย “เป๊พาทย์”
ที่อยู่ เลขที่ 38 หมู่ 6 ตำบลเนินก้วว อำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์
โทรศัพท์ -

มีประสบการณ์กับงานวัฒนธรรมดนตรีแขนงนี้มาแล้ว 4 ปี
รับการถ่ายทอดวัฒนธรรมดนตรีแขนงนี้มาจาก ครูเจริญ จำนง

ประเภท วัฒนธรรมดนตรี	สถานที่	ชื่อศิลปินพื้นบ้าน วัฒนธรรมดนตรี
วงดนตรีไทย “เป๊พาทย” “คุณตาหวล”	ต.บางมะฝ่อ อ.โกรกพระ จ.นครสวรรค์	นายหวล ชุ่มน้ำค้าง

ตารางที่ 6.2.2 แสดงการเก็บข้อมูลวัฒนธรรมดนตรี ประเภทวงดนตรีไทย “เป๊พาทย”
ของนายหวล ชุ่มน้ำค้าง

ชื่อ นายหวล นามสกุล ชุ่มน้ำค้าง อายุ 80 ปี ศิลปินประเภท วงดนตรีไทย “เป๊พาทย”
ที่อยู่ ตำบลบางมะฝ่อ อำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์

โทรศัพท์ -

มีประสบการณ์กับงานวัฒนธรรมดนตรีแขนงนี้มาแล้ว 30 ปี

รับการถ่ายทอดวัฒนธรรมดนตรีแขนงนี้มาจาก ครูสอนดนตรีไทยข้างบ้าน

ประเภท วัฒนธรรมดนตรี	สถานที่	ชื่อศิลปินพื้นบ้าน วัฒนธรรมดนตรี
วงดนตรีไทย “เป็พาทย์”	เลขที่ 43/1 ม.4 อ.โกรกพระ จ.นครสวรรค์	นางวรรณวิสา บุญรักษ์

ตารางที่ 6.2.3 แสดงการเก็บข้อมูลวัฒนธรรมดนตรี ประเภทวงดนตรีไทย “เป็พาทย์”
ของนางวรรณวิสา บุญรักษ์

ชื่อ นางวรรณวิสา นามสกุล บุญรักษ์ อายุ 34 ปี ศิลปินประเภท วงดนตรีไทย “เป็พาทย์”
ที่อยู่ เลขที่ 43/1 หมู่ 4 อำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์
โทรศัพท์ -
มีประสบการณ์กับงานวัฒนธรรมดนตรีแขนงนี้มาแล้ว 2 ปี
รับการถ่ายทอดวัฒนธรรมดนตรีแขนงนี้มาจาก กลุ่มชาวบ้านที่รวมตัวกัน

วัฒนธรรมดนตรีประเภทกลองยาว

จากการสำรวจพบศิลปินและวงดนตรี ดังนี้

ประเภท วัฒนธรรมดนตรี	สถานที่	ชื่อศิลปินพื้นบ้าน วัฒนธรรมดนตรี
กลองยาว	โรงเรียนวัดหนอง – พรมหน่อ อ.โกรกพระ จ.นครสวรรค์	นางรุ่งรัตน์ แจ่มฟ้า

ตารางที่ 6.2.4 แสดงการเก็บข้อมูลวัฒนธรรมดนตรี ประเภทกลองยาว
ของนางรุ่งรัตน์ แจ่มฟ้า

ชื่อ นางรุ่งรัตน์ นามสกุล แจ่มฟ้า อายุ 42 ปี ศิลปินประเภท กลองยาว
ที่อยู่ 84 หมู่ 3 ตำบลเนินศาลา อำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์
โทรศัพท์ 087-8381408

มีประสบการณ์กับงานวัฒนธรรมดนตรีแขนงนี้มาแล้ว 25 ปี

รับการถ่ายทอดวัฒนธรรมดนตรีแขนงนี้มาจาก มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

วัฒนธรรมดนตรีประเภทแคนวง

จากการสำรวจพบศิลปินและวงดนตรี ดังนี้

ประเภท วัฒนธรรมดนตรี	สถานที่	ชื่อศิลปินพื้นบ้าน วัฒนธรรมดนตรี
แคนวง	เลขที่ 24/2 ม.3 ต.ยางตาล อ.โกรกพระ จ.นครสวรรค์	นายชำนาญ แฝงเมือง

ตารางที่ 6.2.5 แสดงการเก็บข้อมูลวัฒนธรรมดนตรี ประเภทแคนวง ของนายชำนาญ แฝงเมือง

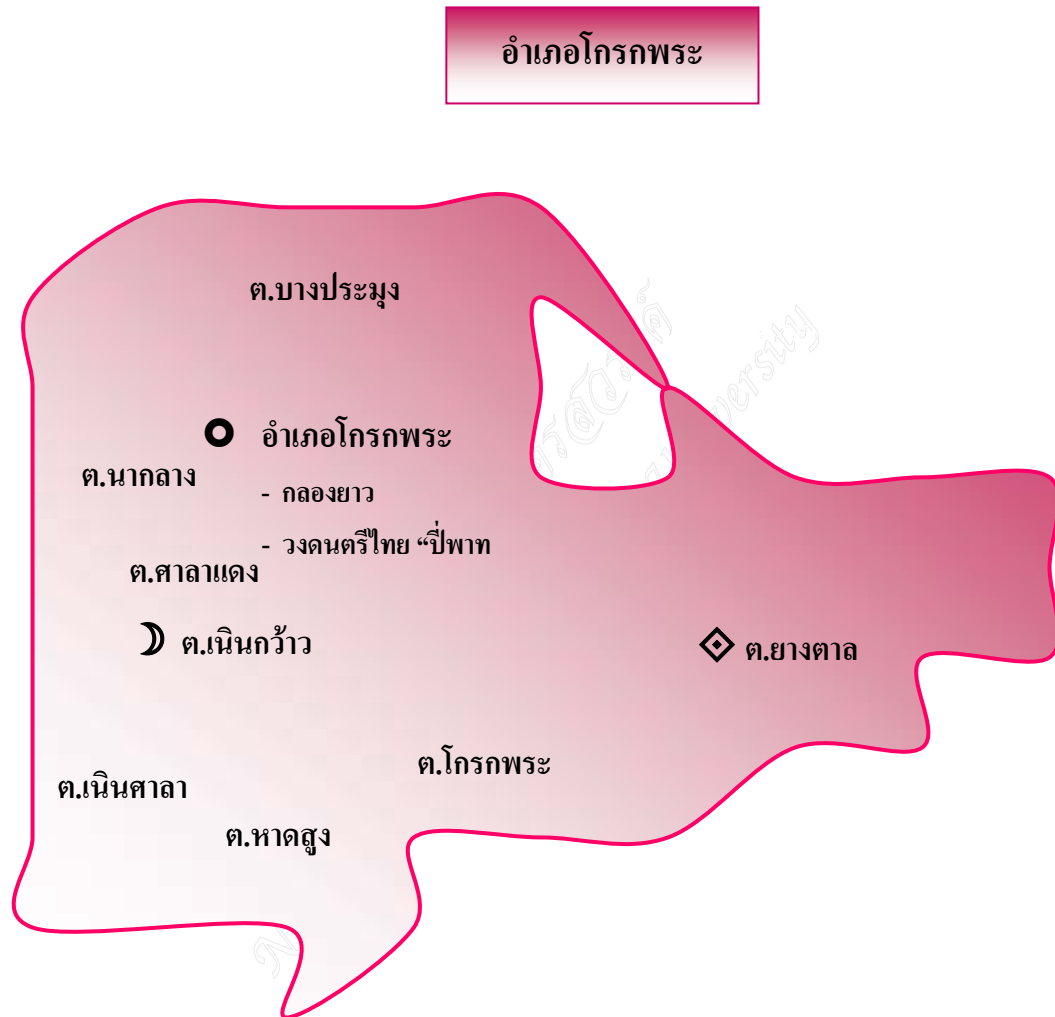

ชื่อ นายชำนาญ นามสกุล แฝงเมือง อายุ 54 ปี ศิลปินประเภท แคนวง
ที่อยู่ เลขที่ 24/2 หมู่ 3 ตำบลยางตาล อำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์
โทรศัพท์ 084-3799887

มีประสบการณ์กับงานวัฒนธรรมดนตรีแขนงนี้มาแล้ว 35 ปี
รับการถ่ายทอดวัฒนธรรมดนตรีแขนงนี้มาจาก บิดา

6.3 แผนที่วัฒนธรรมคนตรีอำเภอโกรกพระ

จากการสำรวจข้อมูลวัฒนธรรมคนตรีอำเภอโกรกพระสามารถจัดทำแผนที่ได้ดังนี้

แผนภาพที่ 6.3.1 แสดงแผนที่วัฒนธรรมคนตรี อำเภอโกรกพระ